

НОВИ САД

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ И ПРИВРЕДНИ ЛИСТ ЗА ДУНАВСКУ БАЛОВИНУ.

Број 41.

Главни и одговорни уредник
ДУШАН ЧАМПРАГ

Краља Петра 3.

За власника и издавача одговара
ДУШАН ЧАМПРАГ

Година VII.

Пођимо корак напред.

Партија нема. Нестало је партијских свађа и зађевица. Нестало је подмуклих подметања и безобзирних прогона оних, који нису једномишљеници партијски опредељених. Г. Министар Узуновић на једној конференцији отворено је рекао: „да су партије за наш привредни живот луксуз“; свакако овај гест г. Министра Узуновића је наишао на опште допадање, тим пре, што је и г. Министар Узуновић био некада припадник једне партије, те је из стеченог дубоког искуства и дошао до уверења да су партије луксуз.

И ми верујемо, да су партије, и то онакове партије, какве смо пре имали, веома скупи луксуз и за народ и за привреду и за морал наших држављана.

Па данас, као што рекосмо, партија нема. Нема тако излишног а врло скупог луксуза. Значи, да нам се пружа могућност да нашу привредну и стваралачку па и материјалну енергију бацимо на просветно поље; на поље, на коме ће-

мо више него сигурно имати берићетног плода, а који је нашем народу веома потребан, потребан ваљда више него ли икоме другом.

Приближују се зимске дуге ноћи. Приближују се дани у којима ће наш пољопривредни свет имати времена, имати могућности да се посвети просвећивању. Те знатне и погодне тренутке, не би смело, не би требало пропустити а да се вал просвете не упуту у народне масе, којој је данас много што шта потребно да зна, и да се поучи бар оним, што јој је за личну и породичну егзистенцију најпотребније.

Свака општина, па и најзабаченије село требало би већ сад да оснива просветне одборе, на којима би лежала брига и одговорност, да се у зимским данима одржавају поучна народна села, на којима би наш народ могао колико толико да стекне више образовање, које би могло само од користи бити целокупној нашој нацији и држави. Зато, пођимо корак напред.

Да ли треба Матицу српску пренети из Новог Сада у Београд?

Под горњим насловом београдска „Правда“ од 6 о. м. донела је из пера др. Николе Милутиновића следећи чланак:

„Изнесено је мишљење, више узгред, али „без околишења, отворено и безобзирно“: да Матицу српску треба преселити из Новог Сада. Ако је пренесемо у Београд, она ће постати „савремена, велика установа“. Ако остане у Новом Саду она ће да остане „институција мање више патријархална, фамилијарна, покрајинска, љубитељска“. У Новом Саду Матица српска осуђена је да постане „старинско, јалово заведеније, „паланачка задруга за међусобно помагање“. Да то не постане требаће, колико сутра, да се и „друштвени и државни чиниоци“ већма заинтересују за њену судбину. На последњој главној скупштини од пре неколико дана то је и учињено: политичке сеоске општине, српске и несрпске, школске општине Дунавске бановине, дошле су путем заступства, са службеним печатима, са потписима среских начелника, општинских бележника, општинских кнезова, разних претседника да скупа, заједнички, у збијеним редовима, као једна душа, изгласају до садашњој матичиној управи неповерење и да освоје матицу од данашњих управљача. Да им је ово испало за руком, дошле би, разуме се, и последнице: Матица би једног дана осванула у Београду и она би, преко ноћ, изашла „из глиба“ и не би више била спутавана „локалним приликама Матициног седишта и његове околине“. То питање седишта, питање је „екзистенцијално“. По Матицу (!), разуме се.

Али, ишло се и даље. Пала је реч „без околишења, отворено и безобзирно“, да је Матицу „требало преселити у Београд већ с прве њене послератне скупштине“. Овде да застанемо. Јер, наше је мишљење: да Матица има да остане у Новом Саду, у седишту Дунавске бановине, и да је њу, у Новом Саду требало основати већ прве године после ослобођења и уједињења да је какогод, до тада нисмо већ имали.

Наше је мишљење, а то исповеда и већина скупштине, да је Матица српска потребна у првом реду Српству у Дунавској бановини, а без Српства у Дунавској бановини нема ни

Југословенства у тим крајевима. Наше је мишљење, а то исповеда и већина скупштине, да није срамота што је та Матица српска у Новом Саду, „сремска Матица, бачка Матица, банатска Матица, шумадиска Матица“; она то треба и да остане.

Кад је реч о Матици српској у Новом Саду не сме се губити из вида да у Дунавској бановини 42.72% њених становника нису Јужни Словени.

Нигде, ни у једној од девет бановина, Српству, а кроз њега ни Југословенству, није потребна своја Матица Српска. Потребна је Новом Саду, седишту Дунавске бановине, јер Југословени у тој нашој бановини претстављају претежно Срби и нигде толики број народних мањина као овде.

Нови Сад, не Београд, постао је седиштем Дунавске бановине. И Матица српска има да остане у Новом Саду, поред немачког Културбунда. У бановини мађарских културних настојавања.

На далекосежној, коренитој реформи Матице српске радила је баш досадашња њена управа. И досадашња већина Матице српске, буде ли даље у могућности, спровешће успешно ту реформу. Просветна и књижевна делатност Матице Српске даје се обезбедити и усавршити и из Новог Сада. Јоште како. Нису ту потребне никакве даље сеобе.

Нити ту жртву тражи југословенски Београд“.

Ми са наше стране у целисти се слажемо са чланком др. Николе Милутиновића, те додајемо:

„Матица Српска ако није „прија“ Срема, Бачке, Баната, жижа је националне просвете оностраног српства, која је тињала и светлила кроз читав век, коју не угасише и не уништише туђински ветрови.

Нови Сад као столетно огњиште њезино, ту ће жижу знати достојно и боље него ико чувати да се не угаси.

Треба да будемо поносни

Новосадски сајам и изложба узорака у сваком погледу је имала несумњивих успеха.

Изложбу је посетило преко 60 хиљада посетилаца, а пословни промет је направљен за 18 милиона динара.

Када се узме у обзир опћенита криза светска, онда ови добијени резултати могу свакога пријатеља изложбе у сваком погледу задовољити.

Поред тога остварен је данашњи сав нашег врло уваженог привредника и индустријалца г. Буле Хајоша, т. ј. остварен је стални сајам и изложба узорака у Новом Саду.

Управни Одбор за изложбу и сајам заслужује свако признање на његовом неуморном раду и пожртвовању. То пожртвовање управног одбора крунисано је успехом, што му свакако даје воље, замаха и подстрека за даљи још интензивнији рад на томе поље.

Сада пак у новембру припрема се велика живинарска изложба, а тако исто припремају се и предрадње за други међународни сајам и изложбу који ће се одржати на пролеће 1931 године.

Ми смо још пре изложбе у нашем листу наглашавали: да

истрајност и пожртвовање морају бити крунисани успехом. Упозоравали смо наше вредне и агилне привредне кругове да не малакшу духом, да се не осврћу ни лево ни десно, већ да корачају напред, да не слушају кукавичје крике и поклике на кризу и друге разлоге, јер скрштене руке ништа не стварају.

Г. Була Хајош

Управни Одбор за изложбу био је на достојној висини свога задатка, непоколебљив и истрајан, па је ради тога и могао имати успеха, за чега и ми сви скупа можемо бити поносни.

* РОГАШКА СЛАТИНА. — Као неопходно потребно дијетичко столно пиће које веома угодно делује на пробаву препоручује Вам се чувено врло ТЕМПЕЛ. Мешаво са вином и воћним соковима даје Вам изврсна освежавајућа пића. Тражите је у свакој радњи.

КАКО БИ БИЛО

На Каменичком гробљу сахрањен је велики наш песник Змај Јован-Јовановић — Чика Јова. Његов гроб обележава скроман споменик, који му је подигао српски народ. Али како би било, да се овај гроб великог песника обележи са лепом црквицом у којој би се сваке године одржавао помен на дан смрти великог песника. Матица српска издаје песме чика Јовине, Српска Књижевна Задруга исто тако — а и поједине књижаре у Београду приређују издање чика Јовиних песама, па нека они буду први прилагачи за ову спомен црквицу. Наши учитељи радо ће се одазвати овом позиву а покупиће међу својим ђацима прилоге за овај споменик своје чика Јови — који је живео и певао најлепше своје песме српској деци. У нашој држави има најмање пола милијона српске деце, која би својим и најмањим прилогом знатно помогла ову ствар. Осим тога овај посао могло би узети у своје руке Просветно одељење Краљ. Банске управе Дунавске Бановине у Новом Саду — која би овом акцијом могла руководити јер у најближој близини у Срем. Каменици, налази се гроб чика Јовин. Молимо да овај апел не оде у заборав него нека би се живо порадило да се до овог споменика дође.

ДРВО, УГАЉ, КОКС. —

Дрвара Д. Бјелић, Нови Сад.

Телефон 20-10.

Једно скромно питање

Јован Будимир, трговац у Новом Саду умро је концем 1926 године у Новом Саду и сахрањен је на св. Успенском гробљу. Покојник је за живота обећао дати 1000 динара за зидање капеле на св. Успенском гробљу — што је тадашњи парох госп. Веља Миросављевић пред ким је то обећање обећао узео на знање. Приликом смрти Јована Будимира, г. парох се тога опоменуо — а по обави оставинске расправе, наследник покојника предао је уложњу књижицу бив. Српске Задружне Банке гласећу на 9000 (девет хиљада) динара г. Вељи Миросављевићу, који је тај новац потпуно извадио и у другу Банку, на име: Српске православно црквене општине у Новом Саду, депоновао. Када се речени парох г. В. Миросављевић, разболео, одузела је црквена општина, ту уложњу књижицу, и сада се иста налази у њеном тресору. Учтиво пита један живи пријатељ пок. Јоје Будимира, шта је са овим завештајем и да ли ће се икад задати капела на св. Успенском гробљу — јер било је говора да ће се ово гробље затварати, па да бар остане на том месту капела, под којом би били сахрањени њени киптори и приложници, а уједно да се обележи место, где су сахрањивани угледни и знаменити новосађани. — Свакако, требало би о овом водити рачуна да не оде у заборав, зато и питамо.

Одобрен градски буџет

Како смо извештени г. Министар Финансија одобрио буџет града Новог Сада.

Уток који је противу градског буџета уложио г. др. Степа Адамовић, није имао успеха на меродавном месту.

Ми не желимо да се упуштамо у то, да ли је уток био довољно образложен и са формалне стране, али желимо да се у будуће буџет градски сврши благовремено, да се не би морало натезати као до сада, јер многи радови трпе уштрба услед тога.

ЛЕП ПРИМЕР.

Новосадска трговачка омладина већ увелико одржава своја вечерња предавања.

Предавања посећује око 120 омладинаца, што свакако служи на част Новосадској Трговачкој Омладини, која у тежњи да своје чланство подигне на виши степен образовања, не штеди жртве материјалне. Јер је уверена да је највећи капитал образовање свога чланства.

Као што видимо почетак је врло леп и свакога пријатеља трговачке омладине може задовољити.

Но нека нам не буде замерено, ако цењеној управи трговачке омладине скренемо пажњу на то, да свим силама настојава, да се почетни жар код омладине не би охладио и увукла се немарност за посезивањем предавања.

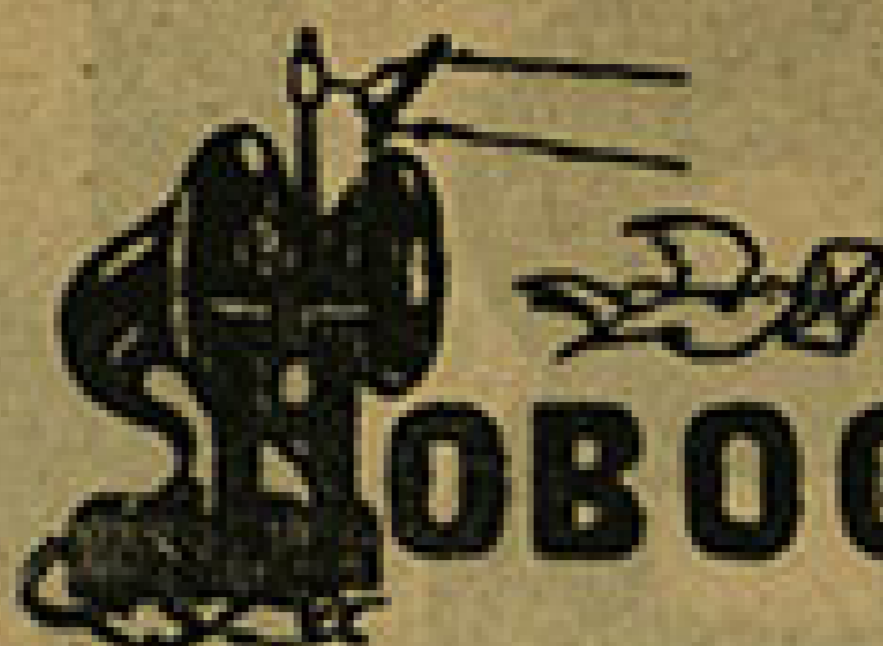
Искуства из прошлости, уче нас да већ сада у почетку треба поклонити велику пажњу на уредно посезивање предавања, а тако исто би требала управа да посвети велику пажњу на уредне омладинце, да их код њихових шефова прикажу и да им у раду осигуравају предност и сталност кондиције.

Ми верујемо, да ће управа Трговачке Омладине ове наше примедбе прихватити као пријатељски савет, јер смо уверени да и она тежи за напретком свога чланства.

А како смо извештени Трговачка Омладина је поред ове просветне акције са вечерњим предавањима, основала свој тамбурашки и певачки збор од којих свака ова секција има на челу свога председника.

Главна скупштина друштва „Кора хлеба“ и „Дечје обданиште“ у Новом Саду

Под највишом заштитом Њ. В. Краљице Марије, друштво „Кора хлеба и дечје обданиште“ у Новом Саду, одржаће сутра у недељу 12 октобра 1930 у 11 сати пре подне своју V редовну главну скупштину, у просторијама Дома Народног Здравља. Дневни ред се састоји из пет тачака: 1) скупштину отвара председница г. Јелена Кон; 2) извештај секретара; 3) извештај благајника; 4) извештај надзорног одбора; 5) евентуални предлози. После скупштине биће на свечан начин отворена млечна кухиња.

— **Примања код Бана г. Светомира Матића.** Бан Дунавске бановине г. Светомир Матић примио је прекјуче поред других посетиоца Управу друштва „Кора Хлеба и Дечјег обданишта“ под вођством председнице друштва гђе Кон, управу друштва „Пријатеља Француске“, са директором г. Лоран Клером, и професора г. Ђирића. Осим тога г. Бан је примио и принца Одескалка.

— **Генерал г. Јовановић** примио дужност. У петак у пола 10 часова пре подне допутовао је брзим возом из Београда у Нови Сад новопостављени командант прве армијске области, армијски генерал г. Милош Јовановић, који се са жељезничке станице у пратњи неколико виших официра одвезао у зграду армијске области, где је примио дужност од помоћника команданта и упознао се са г. г. официрима.

— **Први састанак банског већа.** Пуном паром сва одељења овдашње Банске управе марљиво раде на саставу буџета за наредну годину, који буџет мора бити готов до 15 октобра, пошто ће се бански већници крајем октобра састати и том приликом ће им се буџет ставити на оглед.

— **Зграде за Хигијенски завод у Новом Саду.** У Новом Саду ће се 22 октобра о. г. одржати офертална лицитација за подизање потребних зграда за Хигијенски завод у Новом Саду.

— **Држивна хипотекарна банка филијала у Новом Саду** даје ресконтне меничне кредите новчаним заводима на територији Дунавске и Дринске бановине (раније Срем, Банат, Бачка и Барања) који имају најмање уплаћену главницу од динара 500.000 и који постоје већ три године. Камата 8%. Ближа обавештења даје филијала.

— **Предавање г. др. Станића о грчкој привреди.** Г. др. Славко Станић секретар Трговачко-индустријске и занатске коморе у Новом Саду, који је, као што смо јавили недавно био у Грчкој у циљу међусобног упознавања, одржаће идуће недеље једно предавање о грчкој привреди и могућностима нашег извоза у Грчку.

— **Крагујевчанке у Новом Саду.** Јуче изјутра је стигло из Крагујевца у Нови Сад 30 ученица осмог разреда крагујевачке женске гимназије, под вођством својих наставница. Гошће су посетиле Сремске Карловце, Фрушку Гору и разгледале све веће знаменитости Новог Сада. Крагујевчанке су гошће својих другарица из новосадске женске гимназије.

— **Радови на царинарници у Новом Саду.** Градски сенат у Новом Саду решио је, да новосадска општина одржи 24 о. м. прво писмено надметање по предрачунама од 2,856.247-41

динара за грађење царинског магацина са оградом; 1,593.046-67 динара за грађење зграде за чиновнике и 194.821-64 динара за инсталацију водовода и канализације у горњим зградама.

— **Бечко Позориште у Новом Саду.** У суботу 18 октобра у великој дворани хотела „Слободе“ гостује Бечко позориште Гизела Вербецирк са својим уметничким ансамблом од 14 особа. Претпродаја улазница се врши у бироу Путник, књижари „Славија“, Немачка књижара и графика Липковић. Ову одличну трупу ангажовало је друштво „Кора хлеба и дечје обданиште“. Почетак претставе у пола 9 сати увече.

— **Од уредништва „Новосадског Алманаха“.** При уређењу и издавању „Новосадског Алманаха“ огласе и адресе за Алманах сакупљало је више лица. Како је уредништво знало, да се приликом обављања горњег посла догађале извесне некоректности, то најучтивije молимо заинтересоване, да евентуалне овакове некоректности писмено пријаве на адресу Душан Чампраг Нови Сад, Краља Петра улица број 3, како би против учиниоца могли подузети потребне кораке, а евентуално оштећенима штету надокнадити.

— **Марвени и трговачки сајам у Новом Саду.** Савет општине града Новог Сада издао је објаву да ће се велики земаљски марвени и занатлијско-трговачки вашар у Новом Саду одржати 25, 26 и 27 овог месеца на Пирошком путу, поред Реформатског гробља. Стока из места, у којима влада зараза, не сме се дотеривати на вашар. Уповоравају се све занатлије и трговци, који намеравају учествовати на вашару да понесу собом обртну исправу, јер се без ове исправе неће дозволити продаја на вашару.

* **Модерни станови од 3 собе и локали** на Булевару Краљице Марије у Новом Саду издају се за 1 новембра. Ближа обавештења у канцеларији инж. Д. Поповића у истој кући.

* **Своје интересе најбоље заштићује онај, који своје старе мушке и женске шешире даје кемички очистити и фасонирати код Новосадске Фабрике шешира „НАПРЕДАК“, Краља Петра улица број 3.**

Најјефтиније и укусно врши урамљивање слика специјална радња ЈУЛИУС МАРТИНКО, Нови Сад, Милетићева ул. 8.

Писма и рукописе, који се односе на уредништво „Нови Сад“, треба слаати на адресу: Нови Сад, поштански фах 14

Сваку нову књигу имаде стално на стоваришту књижара „Славија“.

Народно Позориште

— Две премијере —

У току ове недеље дала је трупа нашег Друштва за српско народно позориште две премијере. Са задовољством можемо констатовати, да су обе премијере ванредно успеле.

У Молнаревој драми „Олимпија“ приказала се нашој публици у насловној улози г-ђа Бандић; њена је игра одлична. Исто су тако добро играли и г-ђица Љ. Јовановић и г-ђа Харитонович као и г-г. Старчић, Бандић, Динић и Орловић.

Американска комедија „Трипут венчани“ од А. Николсонове похваљена је и на нашој позорници ванредан успех. Г. Добрић је цело вече одлично глумио и стално увесељавао публику. Г-ђа Петровић је својом природном и лепом игром постигла врло леп успех, а и г.

Аврамовић је постигао врло леп успех. Симпатично су играли и г. г. Душановић и Орловић, а г-ђа Харитонович и г. г. Динић и Бандић као и увек добри.

Необично нам је мило што можемо забележити, да наша новосадска публика врло лепо посећује представе нашег позоришта; трупа је то потпуно и заслужила. Како старији тако и млађи чланови у трупи, а нарочито г. управник Веснић са редитељима улаже много труда и добре воље да представе што боље испадну.

У недељу је дневна представа „Зона Замфорова“ а увече Нушићева комедија „Народни посланик“.

Улазне цене су врло умерене, што је такођер добро и срећна одлука управе.

Фабрика соде и крахера Душана Атанацковића

Нови Сад

(Ђошак Словачке и Водникове улице.)

Ова фабрика је кроз неколико година, од њезиног оснутка, па све до пре кратког времена била својина Удружених Гостионичара у Новоме Саду.

Иста је створена иницијативом и највећим уделом г. Стеве Стефановића и данашњег њезиног власника г. Душана Атанацковића, који је такође био главни иницијатор за стварање Удружења Гостионичара, кафеџија и хотелијера у Војводини, на чијем се челу као председник налазио дуже времена.

Неуморним трудом и силним материјалним жртвама г. Атанацковић је кроз релативно кратко време организовао велики број гостионичара у Војводини.

Стварање соде фабрике удружених гостионичара г. Атанацковића су руководили виши интереси гостионичарског staleжа, али многи леви идеали пропадају пред грубом стварношћу, неслоге, мржње, зависти и других препрека, које су кочиле точак напретка овој установи, тако да је на крају крајева ова установа морала ликвидирати.

Г. Атанацковић је силом околности ову фабрику ове године преузео у своје руке, тако да је она данас искључиво његово власништво. Г. Атанацковић је своју сода фабрику одмах реновирао и завео дупле филтрир апарате, који у многоме доприносе да сода буде бољег квалитета, него што се производи са једноставним филтрир апаратом.

Г. Атанацковић је новосадјанима а и околини веома познат као човек подузетичног духа, неуморне вредноће и велики поборник за процват и напредак гостионичарског staleжа, за који се он увек и свагда залагао и јавно истицао.

вљеном оврхом у корист оврховодитеља, како следи: Грајниц индустрија жељеза, заступа Д-р Стеван Адамовић адвокат у Новом Саду, ради 15,000 дин. гл. и сп. п.

Дражба ће се одржати дана 31. октобра 1930. у 10 часова пре подне у Новом Саду на стану овршеника Војвођанска ул. бр. 27. и наставно у гаражи „Каленић“ Футошки пут.

Нови Сад 1. октобра 1930 г.

ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршилац.

Изврш. Бр. 672/1 1930.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршилац на основу §-а 102. зак. чл. из 1881 год. објављује, да ће се ради намирња тражбине и прип. на јавној дражби продати покретнине овршеника пописане у пленидбеном записнику Гл. бр. 10563/930 и то: писаћи строј американски писаћи столови, американски биро, гвоздена благајна, стелажа за списе, фотеле, астал, столице, радио апарат, витрин, креденц и аутомобил, процењене на 15.000 дин. оба-

Треба му опростити.

Новосадски дописник „Југословенског Гласника“, известио је свој лист: да је новосадска изложба завршена, да је исту посетило преко 100 хиљада посетилаца и да је на истој направљен промет од 90 милијона динара.

Међутим изложба је завршена, посетили су је преко 60 хиљада посетилаца и направљен је укупан промет од 18 милијона динара.

Ми верујемо у штампарске погрешке, али у овако крупне, апсолутно не можемо и поред најбоље воље да верујемо.

Дописник је изгледа у својој прећераној ревности прећерао, што му свакако може служити на част, а редакцији на понос ради овако „објективних“ извештаја.

Но, ми смо мишљења да би му требало опростити и одбити на дару, тим пре, што човек још није испекао занат, на који се тек након пензионисања бадио.

Истина и млађи људи теже уче, а већ о пензионерима и да не говоримо. Много ће воде Дунавом протећи докле дописник реченог листа буде печени новинар.

Успело весело вече.

У прошлу недељу у Винклеровој пивари, приредило је удружење самосталних мушких и женских кројача у Новом Саду, своје прво весело вече са одабраним програмом и игранком.

Као прва тачка програма приказан је позоришни комад „Нови нараштај“, од наше сараднице г-ђе Маре Б. Спаић, који је био изведен на опште задовољство публике, у комаду су се нарочито истакли г. Илија Михајловић (као богат обртник) и г-ца Марица Васић (као његова жена). Режија г-це Вртунске била је врло добра.

Друга тачка програма је био монолог „Удовац и удовица на гробу“, који су извели г-ца Марица Васић и г. Илија Ми-

хајловић. Капела г. Шаркезија са свирањем уопште је задовољна. Аранжер игара г. Херман Розенберг се нарочито одликовао.

Морамо и преко воље констатовати немилу чињеницу, да је овој врло успелој забави најмање пажње поклонили занатлијски staleжи који је незнамо из којих разлога био уочљиво одсутан.

Тако исто можемо забележити и то, да је једина фирма Цивијановић и Шустран на каси приложила прилог од 100 дин., имајући у виду веома слаб одзив занатлијског staleжа.

Надамо се, да ће занатлијски staleж више пажње поклонити приредбама које приредују занатлије.

Изврш. Бр. 85/930.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће на основу одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду 3383/930. Бр. 3377/930. у корист Бр. Шајност заст. Др. Оскар Циприс, адвокат, из Н. Сада ради 2321. и 2088. дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретнине: 450 шешира, писаћи строј дућански намештај, које су процењене на 40.700 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 13. октобра 1930. у 9 сати у Новом Саду у Краља Петра ул. у радњи овршеника.

Нови Сад, 11. септембра 1930
ОРЛОВ АЛЕКСАНДАР
кр. судски извршитељ

Изврш. бр. 431/2 1930

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршилац на основу §-а 102 зак. чл. из 1881 год. објављује, да ће се ради намирња тражбине и прип. на јавној дражби продати покретнине овршеника пописане у пленидбеном записнику Гл. бр. 1632/930 и то: мушки зимских кратких капута, мушки зимски капут без крзна, мушка одела, женски пролетњи мантлови женски капут, процењене на 43.500 Дин. п' обављеном оврхом у корист оврховодитеља, како: следи Ото Рајш, заступа Др. Бергоч Јосип адвокат у Марибору, замењује Др. Стеван Адамовић адвокат у Новом Саду ради 2927 дин. гл. и сп. п.

Дражба ће се одржати дана 21-ог октобра 1930. у 10 часова пре подне у Новом Саду у ра-

дњи овршеника Краља Александра ул.

Нови Сад 25. септембра 1930 г.
ЈОВАН Б. СТАНАОВИЋ
судски извршилац

Изврш. Бр. 288/1930.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће на основу одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду Бр. 5534/1930. у корист Хајрих Браун, из Биелске, ради 2880.— дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретнине: разни штофова и намештаја дућанског које су процењене на 10.000 динара.

Јавна продаја одржаће се дне 14. октобра 1930 у 11½ сати у Н. Саду у Булевар Кр. Марија, Нови Сад 15/IX 1930.

СТ. ВОЈНОВИЋ
судски извршилац.

Изврш. Бр. 607/1929.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће на основу одлуке Кр. Среског Суда у Н. Саду Бр. 5811/1927. у корист Сечи и комп. из Беча, ради 2651 шв. фр. дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретнине: разно покућство, које су процењене на 17.750 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 15. октобра 1930. у 3 сати у Кисачу кућни бр. 207.

Нови Сад, 10. Септембра 1930.

БОЖА НИКОЛИЋ
кр. срески извршитељ.

Извештај Анкете Матице Српске

Скупштина Матице Српске 1929. изабрала је пет чланова Матичних да извиде њезине послове и да поднесу о том извештај скупштини, која ће се одржати 1930. год.

Тих пет чланова ово су г г: Радослав Марковић, председник I. степеног суда у Новом Саду, др. Јефта Поповић, Миша Павловић, Петар Деђански, и Коста Хаџи Мл.

Споменути чланови анкете вредно су се прихватили повремена им посла и проучили су делање у Матизи и поднели су о томе извештај скупштини Матичиној за 1930.

Извештај овај штампан је у целини у књизи: „*Рад и име Матице Српске*“ за пословну 1929/30 год.

Част и хвала члановима анкете на уложеним труду. Скупштина, у времи првих оних сукоба и многих других тачака великога дневног реда, потрошила је била цео дан, те је, неоправдано, извештај анкетин прошао кроз скупштину на врло мањешки начин. Није било времена!

Само да се отаџи, пао је био предлог да се тај извештај „узме на знање“. Тада је, у последњем часу, искао реч члан Љуб. Лотић и приговорио је томе предлогу да се извештај

узме на знање. То је просто немогуће. Разлагање Љ. Лотића гласило је, отприлике овако: По Уставу Матичином. Управа и одбор је оно тело, које, уз материјалну одговорност свакога свога члана, управља свима материјалним пословима „М. С.“, те је тај одбор и позван да узме у претрес извештај анкетин, и то тачку по тачку, и да по свакој тачки донесе решење: кога чини одговорним за пропусте и кога ће позвати да накнади Матизи нанесену штету. Зато предлагач подноси предлог: да се извештај анкетин упути Упр. Одбору да га узме у претрес и донесе на тај извештај своја решења.

О своме овом раду Управни Одбор имаће да поднесе исцрпан извештај првој скупштини Матичиној, можда још боље ванредној, јер у редовној скупштини обично је велик дневни ред од много тачака, — те ће ова скупштина онда имати прилике да изрече одлуку: да ли се слаже са решењима Упр. Одбора или жели да их у нечем мења.

Овај је предлог примљен, те ће се тако моћи установити: ко су они што су проузроковали многе неуредности у пословању Матичину и ко треба да накнади Матизи нанесену штету.

Члан Матице Српске.

Позориште и утицај његов на друштвене прилике.

Представе су почеле. Интерес грађана за позориште је одличан. Тон филм не може надокнадити живу реч човека. Свако увиђа да је игра глумца нешто сасвим друго јер су изнесени осећаји речима до крајних граница. И у томе лежи прави значај глуме у којој се до у тавчине може разумети смисао комада што код филма ретко кад бива.

У првом комаду „Центрифугални играч“ приказан је живот данашње младежи. Види се да је писац прозрео до у све појединости њихова живота. То што се одиграва у позоришту одиграва се и свакодневно у животу. Тај комад је оличење истине и рефлекс данашњих појава. Тврдња да не постоји грех и кајање као да је постало гесло код оба пола и у животу. Видимо где се размажене и у обиљу девојке бацају у вртлоге највратоломнијих авантура. И младиће који теже за неком вечитом слободом прелетајући горе и брегове те нестални и несређени не мисле ништа стварно и корисно.

У истом комаду и овда кад главни јунак разоткрива девојци ништавило своје, оцртавајући најцрњим бојама живот свој авантуристички и нестални у вртлогу сујетних и обесних дама прељубница и пропахлих коката барова, она му одговара са речима; да то не значи ништа — јер га воле! Размажена, пушта и обесна баца под ноге предрасуде, част и углед свога дома и предаје се човеку прописвету и вечитом путнику, играчу и пустилову кога је тек тога дана упознала и заволела.

Писцу је само за честитати. Он је добро схватио тежње данашње младежи. Само даље из средишњег круга, стега и обзира у недокучиву слободу и непознат живот.

Ко би смео и усудио се критиковати тако смело и истинито оцртан живот данашње младежи? Па ипак тај комад није за њих. Многи се родитељи вратили са својом децом постиђени а ишли су могуће са уверењем да ће добар пример култивисати њихове осећаје и дужности деце према родитељима.

Мисија је позоришта да користи друштву и да даје истом здраву поуку у да поради на препороду савремених дегенерисаних друштвених прилика.

Истина, данас утицати на морал и тај поратни менталитет значило би бити несавремен, застарело, препотопски. И зато ти комади писани у ту сврху ма како били признати у народу не налазе одзива код интелигенције која ужива у гледању унесеног разврата у свима његовим ниансама. Како ће таки комади да упливишу на младеж за то се нико не брине. Главно је да се на крају комада једној женској преступници и грешници без кајања обећава опет сређен живот, положај који ће јој отац новцима купити. Све баш исто као и у животу. Па зашто онда бојати се последица кад је то света истина. Ништа што се све то коси са вером. Фактично је тако. Но зато те комаде из којих старији могу црпити науку да упознају душу своје деце, не треба дозволити да на њима присуствују и деца.

Доста је авантура, самоубис-

тава, незаситних прохтева. Ми сви желимо очеличену омладину здравих појмова нормалних и узвишених осећаја култивисаних и сређених на корист нације и отаџбине.

У пажњу грађанству!

Градски Савет ставља грађанству до знања, да је Министарство финансија оделење пореза под бројем 61223, од 14. VIII. 1930. год. доставило решење следеће садржине:

У неким крајевима Државе остављају виноградаре, поменути у тачки 22. члана 103. трошаринског правилника, црно вино на комини до фебруара и марта месеца идуће године, а не отаче га најкасније до 31. јануара како је то законским прописима одређено, наводећи разлог да им

вино губи снагу и боју, ако се оточи до законом прописаног рока. —

Према саопштењу Министарства Пољопривреде, на основу извештаја ентолошке станице Буково-Неготин и путног наставника виноградарства из Кавадара, нема никакове стварне потребе, да се црно вино држи на комини дуже од 31. јануара јер дужи држањем на комини не добија ни већу јакост ни бољу боју. —

На основу тога а у смислу прописа тачке 23. члана 103. трошаринског правилника, оделење пореза наређује. —

Да сви виноградаре у држави поменути у тач. 22. чл. 103. трошаринског правилника, имаду оточити вино са комине најкасније до 31. јануара како је то законским прописом одређено.

Свиларство у Југославији

На новосадској међународној изложби и сајму без сумње је најинтересантнији павиљон био дирекције државног свиларства у Новом Саду.

Ген. директор дирекције државног свиларства госп. Инж. Стеван Дињашки, познати стручњак у тој грани индустрије, био је љубазан па је дао неке најновије податке о свиларству у Југославији.

Под дирекцију државног свиларства спадају 20 надзорништава као свиларски центри, а под сваки од њих подпадају око 20—40 опњина и три фабрике свиле. — Једна у Панчеву, па у Новој Кањижи и напокон у Новом Саду највећа где је и центар целокупне управе. Уз надзорништава налазе се велики расадници дудова из којих се бесплатно раздају дудове саднице заинтереситима. Цела организација није како изгледа основана на спекулативној бази већ скоро искључиво на социјалној, јер се првенствено води рачуна о интересима одгајивача и радника у фабрикама.

На територији Дуневске Бановине има око 150.000 одгајивача, махом сиротиње. Њима се даје бесплатно семе свилобубе и слободно брање дудова лишћа за исхрану свилобубе, тако да они са своје стране улажу само труд око гајења и потребно је још да имају потребне просторије за смештај чаура. За готове чауре плаћа им се цена која је у том времену и на континенталном тржишту.

С обзиром на свеопћу економску кризу у овој години, држава је дозволила да са своје стране заштити овај сиромашни свет, да се плате цене и изнад цена на континент. тржишту. Исти случај је и са самим радништвом ових фабрика; њихове су наднице према данашњим приликама и више него добре у нади да ће се ситуација на светској берзи побољшати.

У надзорништвима као и у фабрикама ради се чисто квалитативно.

Имајући у виду свеопћу кризу у свим пољопривредним гранама, тенденција је да се ова корисна и за сиротињу приступачна пољопривредна грана унапређује и прошири на остале кра-

јеве наше државе и то нарочито у оним крајевима, где је до сада није било, а за њу постоје услови као у Босни, Херцеговини, Далмацији и у Јужној Србији.

Завршујући своја излагања г. Инж. Дињашки, подвукао је да је ствар надлежних да се код ове корисне пољопривредне гране, не застане на досадашњем развоју, него да створе могућност, да се ова драгоцену сировину чауре и сирове свиле до потпуности код нас израде а то је да се подигну ткачке фабрике, чиме би се створила знатна могућност зараде сиротиње, а уједно би се коначно еманциповали увоза страних производа, што би било потпуно у складу са програмом данашњег система да наш новац остаје у земљи и да се са свим потребама снабдевамо својим производима, јачајући тиме активу наше трговачке билансе.

Тек-тек да се зна

Немци у нашој држави имају сада равно педесет својих чисто националних певачких друштава; од тих је основано од 1838 до 1912 године, дакле за 74 године 30 а у нашој држави после рата основано је за последњих десет година равно 20 таквих друштава. Даље имају наши Немци у оквиру свога Културбунда 126 читаоница-књижница, које су све после рата основане под југословенским режимом, који им је уосталом омогућио да оснују свој Културбунд који је до сада имао 128 месних подружница са око 136.000 свега уписаних чланова, Заиста под мађарском ером то никада неби постигли.

На последњој Матичиној скупштини тројици књижевника десио се, да им је са стране председника и једног чиновника пред целом скупштином на њихове замерке и опаске одговорено: да говоре нетачности и неистине. Заиста би интересантно било чути, ма и накнадно одговор те господе.

Упозорење члановима „Меркура“

Умољени смо од Управе друштва „Меркур“, подружнице у Новом Саду, да објавимо следеће:

„Болесничка благајна „Меркур“ ради на основу закона и постојећих прописа, па према томе на пословање благајне не може нико утицати. Решења болесничке благајне не зависе од мишљења месних одбора нити одбори имају права да донесу какве закључке у том погледу. Друштвено пословање одвија се на основу Правила и Правилника, у којима су тачно предвиђена сва права и дужности чланова. Централна управа друштва у Загребу пружа члановима у сваком случају све оно што Правила предвиђају, те се чланови умољвају, да се са пуним поверењем обраћају друштву путем ове подружнице, која ће сва евентуална потраживања, као и молбе и жалбе спровести на надлежно место.

Некоји људи покушали су, да ширењем разних неистинитих и алармантних вести дискредитују друштво и друштвене функционере у циљу да доведу чланство друштва у забуну. Ту акцију против друштва „Меркур“ помагао је и један лист из чисте неупућености у у право стање ствари, међутим је та акција пропала — како је било и за предвидети — јер није имала никакве стварне подлоге.

Стога се упозорава чланство, да таквим вестима не поклањају никакво поверење ни важности, већ да рад друштва прати по „Меркуровом Вјеснику“ које је једино наше званично гласило“.

Из збирке „Ноћне силуете“

VII.

— Новине, новине! Најновије вести! — пробија се тај промукли и детињи глас градским улицама, и ти журно пролазиш њима, носећи на слабом леђима торбу пуну папира, који се тешко осећа од масне штампе. То је твој лебац, твоја мука, твој рани и каснији живот. Твој чамац је рано запловио по узнемиреној и узбурканом воденој површини, а ти си слаб да држиш у њему кормило. То није чамац, то је орахова љуска!

Јадно дете!

Ти си на послу вредан и журиш да нешто зарадиш. Јер, тамо код куће, можда жељно чека динар мала сестра, нејаки брат — или изнемогла мати.

— Новине, новине, Најновије вести!

Са руком која дрхти, ти вадиш папир из велике, кожне торбе и пружаш пролазницима. Сагибаш леђа и намешташ ју, да те не жуља, убија. А затим мисао, да треба да зарадиш — креће те напред, гони, и ти се као будиш из сна, постајеш отпорнији и пун вере и самопоуздања у себе.

Тако ти вазда!...

Једне ноћи у пролазу булеваром, опазио сам те, млади

продаваче, где спаваш на земљи. Главу си спустио на торбу и руке савио под њу. Спавао си мирно, безбрижно, као дете у топлим материном крилу, и ако ти је тврди камен био постоља. Један осмех лепршао је на твоје лице и миловао склопљене очи. Можда си био срећан у сву? Једино у сву...

С. Цеца-Секулић.

Бр. 3270/1930 гр.

Извод из дражбене објаве

Краљ. Срески Суд као грунтова власт у Жабљу на основу молбе Држ. Ерара оврховодитеља против Дудах Иштвана из Чуруга ради намирења 51680 дин. главнице са п. п. одредила је јавну судску дражбу на некретности уведене на имену овршеника у чурушком грунт. улошку бр. 2201 под парц. бр. 1145/2 у површини од 100 кв. хв., кућа уп. бр. 716 и под парц. бр. 1145/2 површ. од 183 кв. хв. унутрашњост овршенику припадајући $\frac{1}{2}$ дела уз искљичну цену од 7500 дин.

Грунтова власт за одржање дражбе заказује дан 27 новембра 1930 у 16 сати у згради општ. куће у Чуругу.

Дражбеници који су вољни на дражби учешћа узети дужни су на руке судског изасланика на име вадима положити у готовом новцу 10% од искљичне цене који вадим купац је дужан надолупити на 10% од куповне цене.

Жабал, 12 септембра 1930.

ГРШКОВИЋ с. р. судија

За верност издања:

ЈОЗЕФ ВОДА, грунтовничар.

Изврш. Бр. 86/1930.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, на основу одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 12767/1929 у корист Коленц Јосифа из Шапца ради 4424 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: разно покућство које су процењене на 11300 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 18 октобра 1930 у 9 сати у Новом Саду на малом лиману. Нови Сад, 16 септембра 1930.

Божа Николић судски извршилац

Изврш. Број 809/1930.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ у смислу § 102 зак. чл. 60 из 1881 године објављује да ће се услед одлуке Кр. Среског Суда у Н. Саду Г. бр. 13440/2 1928 год. у корист оврховодитеља „Рах“ Браћа Бек заступаног по адвокату дру Вермеш Имре из Новог Сада а против овршеника из Ковачице на јавној продаји продати пописане покретности у записнику под Ин. бр. 1/929-1930 и процењене у вредности од 9190— динара, а које се састоје од предмета: 1 мотор „Rot“, 10 кошница са пчелама, 3 кошнице празне, 1 преса за мед, 1 чабар за мед, 10 кутија разних погребних ситница, 2 погребна сандука, 10 омота позлаћене хартије.

По одлуци Кр. Среског Суда у Ковачици број Гн. 95-1929 одређена јавна продаја, ради подмирења главнице од 14348 динара овој од 11 новембра 1928 године припадајућих 8% камата и до сада установљених трошкова у износу од 3137— одржаће се:

Рок на дан 21 октобра 1930 године у 4 сата по подне на лицу места у Ковачици у стану овршениковом.

Ковачица, 29 септембра 1930.

Милић Ђура

кр. судски извршилац

Изврш. бр. 1009/1930.

Дражбена објава

Потписани судски извршитељ у смислу §-а 102 зак. чл. 60-ог 1881 год. овим објављује да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у ст. Бечеју број 5163 1930 год. у корист тражиоца извршења „Југославија“ општ. осиг. друшт. заступаног по адвокату Дру Дамјановић Стеве из Н. Сада против извршеника ради намирења Дин. 837 главнице и сп. п. на јавној дражби продати покретности које су пописане у пленидбеном записнику Бр. Гн. 5394/1930 год. и то по именце 1 треш и 1 казан парни и процењене на 20000 динара.

Дражба ће се одржати дне 16 октобра 1930 у 3 сата после подне на лицу места у Б. П. Сечу у стану овршеника.

Ст. Бечеј, 18 септембра 1930.

КРСТОНОШИЋ МАРИНКО судски извршитељ

Изврш. бр. 656/1929.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће на основу одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 14061/1929 у корист Григорије Глазгов ради 2700 динара главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: кантара и натиконаса које су процењене на 15000 динара.

Јавна продаја одржаће се дне 15 октобра 1930 у 10 сати пре подне у Новом Саду у Краља Александра бр. 1.

Нови Сад, 16 септембра 1930.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ судски извршилац

Изврш. бр. 989/1930.

Дражбена објава.

Потписани судски извршитељ у смислу § а 102 зак. чл. 60-ог

1881 године овим објављује да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у ст. Бечеју бр. 5127-930 године у корист тражиоца извршења Брандајс Самуило заступаног по адвокату дру Вермешу имре из Новог Сада против извршеника ради намирења Дин. 740 главнице и сп. п. на јавној дражби продати покретности које су пописане у пленидбеном записнику Бр. Гн. 5127-1930 год и то по именце 1 трактор и 10 метери жита и процењене на 21.500 динара.

Дражба ће се одржати 17 октобра 1930 у 3 сата после подне на лицу месту у Турији у стану овршеника.

Купац је дужан у смислу §§-а 107 и 108 зак. чл. 60 из 1881 године купљени предмет одмах исплатити и преузети.

Ст. Бечеј, 16 септембра 1930.

Крстоношић Маринко судски извршитељ

Штампарија Душан Чампраг и Друг Нови Сад, Кр. Петра 3.

Вреће

цераде и канап

најјефтиније код

АВРАМА ШИФА

завод за позајмљивање врећа и церада.

Творничко стовариште: морске траве, коњске струне, њебета, гуртна, кудељних цевки и т. д.

НОВИ САД

Телефон 24-03. Бр.: Јутешиф

Подружница:

БЕОГРАД-САВА.

Тражите ценовник.

АПОЛО ТОН-„КИНО“

Само још данас!

Ramon Novarro

у филму

Поручник цареве гарде

Додатак:

„Вау - Вау“

НОВО ФИЛМСКО ЧУДО

LUSTERI

i drugi razni električarski artiklovi dobivaju se kod

БЕЛВ ЕЛЕКТРО ПОДУЗЕЋЕ НОВИСАД

Futoški put 11. — Telefon 26-45

Шта каже Томаш Бата?

„Народну господарску задаћу врши најбоље тај, који своје производе продаје што може за најнижу цену а плаћа својим сарадницима највећу плату коју може“.

Делом, желимо да суделујемо к напретку и сређивању привредног и господарског питања.

Данас смо у могућности радити са најмањим добитком зато, што се је исправним вођењем државе потпуно стабилизвала динарска вредност.

Од 9. октобра продајемо у свима нашим продавницама:

Све мушке ципеле од шевроа, лака или бокса, које су на ђону жигосане	Дин. 269.- за Дин.	249.-
Све мушке ципеле за штрапац, коване од непромочивог јухта, које су на ђону жигосане	Дин. 199.- за Дин.	169.-
Све женске ципеле са кожном потпетицом, комбиноване од бокса, лака или семиша, које су на ђону жигосане	Дин. 229.- за Дин.	199.-
Све женске ципеле са кожном потпетицом од црног или жутог бокса, које су на ђону жигосане	Дин. 199.- за Дин.	169.-
Све луксузне женске ципеле од шевроа, бокскалфа лака, или јеленске коже, које су на ђону жигосане	Дин. 229.- за Дин.	199.-
Дечије ципеле од лака, бокса или непромочивог јухта према величинама	од Дин. 59.- до Дин.	99.-
	од Дин. 129.- до Дин.	149.-

Немамо скупљих мушких ципела од Дин. 249.-

Немамо скупљих женских ципела од Дин. 199.-

Посетите наше продавнице и осведочите се!